

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

TIL MINDE

OM

RIGSARKIVAR, Dr. jur.

V. A. SECHER

TALER VED JORDEFÆRDEN

12. SEPTEMBER 1918

KØBENHAVN

1918

TIL MINDE

OM

RIGSARKIVAR, DR. JUR.

V. A. S E C H E R

FØDT 17. AUGUST 1851

DØD 8. SEPTEMBER 1918

TRYKT SOM MANUSKRIFT

KØBENHAVN

1918

»Til Himlene rækker din Miskundhed Gud«.

Tale af Pastor E. ASSENS, Hellested.

»Himmerigs Rige lignes ved en Købmand, som søgte efter skønne Perler, og da han fandt én meget kostbar Perle, gik han hen og solgte alt det, han havde og købte den.« (Matth. 13, 45. 46). Saaledes lyder en af Jesu Lignelser. Der findes Perler her i Verden, glimrende, men uægte, ikke værd at anskaffe, og dog er der mange, som søger efter dem og hellere vil eje dem end de ægte og værdifulde, saa daarlig er deres Smag. Der er ægte Perler, som giver Livet Indhold og Rigdom. Dem er det værd at lægge Kraft ind paa at erhverve. Men der er én Perle, den, som Jesus kalder den meget kostbare, kostbarere end alle andre skønne Perler tilsammen. Den er ikke altid let at faa Øje paa, det er vel ikke netop de kostbareste Perler, der lettest falder i Øjnene. Der er dem, der, selv om de fik Øje paa den, ikke agtede den det værd som den er. Men de, som i den ser den ene meget kostbare Perle, slaar sig ikke til Ro, førend de faar den i Eje. De er villige til at give alt det, de ejer, for at komme til at besidde den. Det var det, som Luther udtalte: »Og tage de vort Liv, Gods, Ære Barn og Viv, lad fare i Guds Navn, dem bringer det ej Gavn, Guds Rige vi beholde.« Og selv

om det ikke kræves af os at slippe alt det, vi har, for at komme i Besiddelse af Guds Riges Perle, og det kræver Herren i Almindelighed ikke af os, ét skal vi, om vi vil eje den: opgive det altsammen *som vort eget, som vor Ejendom*, modtage det altsammen af Gud som hans Naadegave, bruge det som tro Husholdere i den os af ham betroede Husholdning med Regnskabsdagen for Øje. Saa faar vi den meget kostelige Perle, den, der er mere værd end alle Verdens Herligheder.

Himmeriges Rige lignes ved en Købmand, som *søgte* efter skønne Perler. Jeg staar her idag med et bevæget Hjerte ved denne Kiste, hvor han hviler, min gamle Ven fra Barndomsaarene, han, med hvem jeg sad sammen paa Skolebænken, med hvem jeg har staaet i Forbindelse gennem et langt Liv, han, der, hvor forskellige end vore Veje blev, stod mit Hjerte nær til det sidste, og til hvem jeg paa forskellig Maade i Livets Løb blev knyttet med mange Baand. Og saa vil jeg først sige: »Han var som en Købmand, der *søgte*«. Det var ikke saaledes med ham, at det, han opnaaede —, og han opnaaede jo meget — faldt ned for ~~hans~~ Fod eller laa paa ~~hans~~ Vej, saa at han blot behøvede at bukke sig ned for at tage det op. Nej, han var et Menneske, der *søgte*, og allerede tidlig begyndte han at søge. Der er nok flere af os her tilstede, som kendte ham fra hans Skoletid og hans Studentertid, og vi ved det, at han allerede da var et søgende Menneske, et Menneske, der var interesseret, og som lagde sin Kraft ind i sine Interesser. Jeg mindes saaledes, at han, naar han i sine unge Dage kom til et Sted, altid skulde hen i Kirken for at undersøge Kirkeklokkerne, om han paa dem kunde finde gamle Inskriptioner. Det var jo særlig i historisk Retning, at hans Interesser gik, den Gang som senere hen i Livet i den betydningsfulde

Gerning, han fik. Men efterhaanden udvidede de sig, saa at det ikke blot var i en enkelt Retning, men i mangfoldige, at hans Viden strakte sig, saa at jeg kan sige, at jeg har kendt faa eller ingen, der havde en saa udstrakt Viden som han paa Livets forskellige Omraader. Og det var ikke en overfladisk Viden. Det overfladiske, det uægte, var ham inderlig imod. Han søgte ikke efter uægte Perler, hvor meget disse end kunde glimre. Paa hvert et Punkt søgte han at trænge ind i Kærnen, og derfor havde han den store Viden og kunde give Svar paa næsten alt, hvad man spurgte ham om. Den Rigdom af Viden, som han havde søgt og tilegnet sig uden at sky noget Besvær, det var en skøn og ædel Perle. Og med den Skat i Eje søgte og fandt han de mange andre skønne Perler paa sin Vej. Tidlig naaede han den Universitetsgrad, som hans grundige Flid og store Samlerarbejde skaffede ham, og paa Videnskabens Vej gik han frem, indtil Pennen faldt af hans Haand, og Legemets saavel som Aandens Kræfter svigtede ham. Hvad han har udrettet af videnskabeligt Arbejde, skal jeg ikke udtale mig om, men de Værker, der foreligger fra hans Haand, vil bevare ham et agtet Navn i de kommende Tider, vidne om en Mand med stor Arbejdsevne og Arbejdsdygtighed og med en Flid, der maa beundres. Hvad han opnaaede her, det var i Sandhed skønne Perler. Og naar jeg nu tænker paa den Gerning, som han fik, saa var det jo netop den Perle, han søgte, som egnede sig allerbedst for ham, og som han forstod at bruge. Der var Aarene ovre paa Lolland. Det var særlige Omstændigheder, der bragte ham ind paa dem. De blev et Gennemgangsled til de betydelige Virksomheder, der ventede paa ham, og hvor han udførte sit egentlige Livsværk. Men det kunde ikke tænkes, at han manglede Interesse for det, han gik ind til. Han tog fat med Kraft,

han vilde rydde op; ja, mon ikke netop det at *rydde op* var noget, der særlig laa for ham i al hans Gerning, som han ikke kunde lade være, og som han ogsaa fik særlig Lykke til? Ogsaa derovre gjorde han en alvorlig Gerning. Han fik sig vel Modstandere. En Mand med hans Natur kunde ikke andet end at faa Modstandere. Han var en Kampens Mand, ikke bange for at tage en Kamp op hverken den Gang eller senere, og det var ingenlunde let for hans Modstandere at staa sig i Kampen. Havde han dannet sig en Mening, saa holdt han den fast, til Tider maa-ske vel fast, men han fægtede ærligt med opslaaet Visir og blankt Sværd. Han uddelte og modtog haarde Slag, og ofte synes det mig, at det var ham, der gik ud af Slaget med Palmer i Hænderne. Men han vandt sig ogsaa Venner derovre. Jeg er saaledes vis paa, at de Sognefogeder, der stod under ham og var hans Medhjælpere i Gerningen, satte Pris paa ham og vil takke ham for den Maade, hvorpaa han optraadte overfor dem, og for hvad han gjorde for at højne deres Stilling. Men den Gerning, der blev hans egentlige rette Gerning, det var dog den, der var knyttet til Arkivet, saaledes som det ogsaa er udtalt i Dagspressen i Anledning af hans Bortgang, først i Landsarkivet, saa Aarene i Rigsarkivet, hvor han fik den ledende Stilling, der vistnok altid havde staaet for ham som hans Livsmaal. Der laa hans store Interesse, der lagde han sine bedste Kræfter, baade i det daglige Arbejde og i den Tid, Rigsarkivet stod for Ombygning, da han slog nogle af sine dristigste Slag mod mange af sine Modstandere. Hvilken Sum af Kræfter blev dér ikke anvendt! Dette, ved Siden af hans videnskabelige Gerning, optog ham tidlig og silde, saa at han sjældent gav sig Tid til Adspredelser, — mest naar han sysselsatte sig i sin Have og glædede sig ved Blomsterfloret derude, thi han

var en Elsker af Blomster og forstod at faa dem drevet frem, — og det har sikkert samvirket til, at Gerningen saa tidlig faldt ud af hans Haand, og at hans legemlige og aandelige Kraft blev brudt. Hvad han som Rigsarkivar har udrettet, det vil adskillige forstaa at bedømme, men jeg er vis paa, at hans Navn ikke dér vil blive glemt, og at hans Minde vil blive bevaret i Ærbødighed. Han sparede ikke sine Kræfter, han stillede store Fordringer til sig selv, han forlangte ogsaa meget af andre, det kan være, der er dem, som kunde vredes paa ham, fordi de syntes, han stillede sig for stejlt overfor dem, men næppe vil nogen frakende ham hans store Dygtighed og Samvittighedsfuldhed, og de, der kendte ham bedst, vil vide, at der bag hans strænge Fremtræden og tilknappede Væsen skjulte sig en mere end almindelig Interesse ikke blot for Sagerne, der laa i hans Haand, men ogsaa for Personerne, der med Dygtighed udfyldte deres Plads, og tillige et varmt Hjerte. Den Gerning, som han gjorde, var en af de skønneste Perler, der blev given ham paa hans Vej.

Men den skønneste Perle hernede fandt han dog i sit Hjem, hos sin Hustru og sine Børn, hos Svigerbørn og Børnebørn, som han inderlig elskede. Han havde ikke noget let Sind. Sjældent saa man ham rigtig glad. Det tunge Sind kunde ogsaa lægge sit Tryk om Hjemmet. Men alle mørke Skygger er nu glemte, fordi enhver derhjemme vidste, med hvor stor en Kærlighed han omfattede dem. Det var ikke let for ham at give sine Følelser tilkende. Men havde han nu kunnet tale, da ved jeg, at ligesom I, der staar tilbage, takker Gud og ham for alt det, han har været for Eder og velsigner hans Minde, saaledes vilde han have takket Eder alle, hans Børn, hende, der for kort Tid siden blev kaldt bort fra sin Mand og sine smaa Børn, og hvis Bortgang ogsaa bragte

ham Smerte, Eder, der er tilstede, den ældste Datter, som er langt borte og paa Grund af Forholdene ikke kan være her og dele Sorgen og Savnet med Eder, Svigerbørn og Børnebørn, alle de smaa, for al Eders Kærlighed, men først og sidst hans kære Hustru, der paa den mest opofrende Maade har plejet ham under hans lange Sygeleje og gjort alt, hvad et Menneske formaar for at lette hans Byrde. Hvad hun har været for ham, det er meget, meget mere, end jeg kan udsige. Gud lønne dig for al din mageløse Omhu for ham! Dine Børn og Børnebørn, hans Søskende og alle, der stod ham nær, vil aldrig glemme det. Og endnu en Perle maa jeg nævne; hans Venner, dem, han vandt i sit senere Liv og alle os fra de unge Dage. Han omfattede os med en aldrig svigtende Trofasthed. Trofasthed mod sine Venner bevarede han til det sidste. Derfor tænker vi paa dig, kære Secher, med Kærlighed og mindes dig i Taknemmelighed.

Alt dette var skønne Perler. Men Købmanden, med hvem Guds Rige lignes, der søgte efter skønne Perler, fandt én meget kostbar Perle, gik hen og solgte alt det, han havde, og købte den. Der staar: én Perle, kun en eneste. Der er ingen som den. Den Perle er vor Herre Jesus selv. Han kaldes ogsaa den yndigste Rose, og derom lyder det: »Lad Verden mig alting betage, lad Tornene rive og nage, lad Hjertet kun daane og briste, min Rose jeg aldrig vil miste.« Og om den Perle hedder det: »Du er min Skat, min Perle og min Pris, det rette Livets Træ i Paradis.« Jeg vil vidne derom, og det er sandt hvad jeg siger: »Hvis det krævedes af mig, da vilde jeg sælge alt det, jeg har, slippe alle de skønne Perler, Gud lod mig finde paa min Vej, for at komme til at eje den Perle. Thi uden den synes jeg, at mit Liv laa øde som en Ørken, men med den synes jeg, at jeg har alt det, der kan trøste og styrke mig i alt

det tungeste, i Modgang, Sorg og Prøvelse, og at der selv i Døden lyser et Haab for mig, som jeg aldrig vil slippe, om, at hos ham, den Herre Herre er Udgang fra Døden.« Den Perle havde min gamle Ven ikke let ved at finde. Det er ikke lige svært for alle, men der er Naturer, som har meget svært ved at gøre det, ved at opgive, alt det, der maa opgives, for at finde den Perle, og derfor skete det, at de ikke søgte den, fandt den ejheller, thi uden Søgen findes den ikke. Om ham var der en Vagt, der fremfor alt ønskede, at han maatte komme til at søge og finde den kosteligste Perle. I Spidsen for den stod hans Hustru, og der var adskillige, som sluttede sig dertil. Der er blevet bedet til Gud for ham, utallige Bønner. Det glemtes ikke, »at man altid bør bede og ikke blive træt.« Og nu, da Livet hernede er afsluttet, staar det for Eder, at Eders Bøn ikke var forgæves. Det er Eders store Haab og bedste Trøst for ham, der nu er kaldet bort fra Eder, at han, da der ikke var mere for ham at søge og finde hernede i Verden, søgte og fandt den meget kostbare Perle. Det var vel først Fadervor, Guds Børns Barnebøn, der greb hans Hjerte. Men I tror det, at han ogsaa var med i de andre Bønner, I bad for ham, og at han til det sidste forstod det og fandt Fred og Hvile deri. I denne Tro siger I ham det sidste Farvel hernede. I denne Tro føler vi os forvissede om, at der er et Liv efter Døden og en Gensyns Glæde hjemme hos Gud for hver den, der søgte og fandt den meget kostelige Perle.

Gud give os Naade til at søge den Perle og finde den! Saa har vi den rette Trøst i Livet og i Skilsmis-
sens Time og et saligt Haab om at mødes igen hos Gud, vor Frelser. Amen.

»Den store Mester kommer.«

Tale af Pastor TH. LETH, Søborg.

Naar vi staar overfor det svære at have maattet sige Farvel til en af vore kære, vidende, at vi aldrig mere skal ses hernede, da er det ikke blot Sorgen og Savnet, der melder sig, men da kender vi ogsaa en *Trang i os til at sige Tak*. Vi kan ikke takke ham, der er taget bort, men vi kan sige Gud Tak for, hvad han gav i ham; thi det er jo dybest set Gud, alle gode Gavers Giver, det skyldes alt sammen, alt det vi føler Trang til at sige Tak for. Og jeg ved, der er hos dem, der stod Svigerfader nærmest, en Trang til at sige Gud Tak for, hvad han gav i ham, som nu er taget bort fra os.

Naar jeg skal give Udtryk herfor, skal det være i Tilknytning til et Ord af Apostlen Paulus i hans første Brev til Corinthierne Kap. 4: »*Iøvrigt kræves der af Husholdere, at de maa findes tro.*« Et Ord, som jeg synes passer paa min Svigerfader, og som paa en Maade kan staa som Overskrift over hans Liv fra først til sidst. Og det er noget af det, vi siger Gud Tak for, at vi i ham saa en Mand, der altid viste *usvigelig Troskab overfor det, der var ham betroet*, en Troskab, der havde sin Grund i en udpræget Pligtfølelse og Retsfølelse. I det hele prægedes hans Karakter af en *Retlinethed*, som viste sig deri, at for ham var det aldrig ham selv, men altid Sagen, det gjaldt. Naar da et eller andet Ideal tegnede sig for ham, saa vi ham tage alle sine rige Evner, sin skarpe Forstand, sin omfattende Viden og sin store Arbejdskraft i Brug. Vi kunde jo da ogsaa vel se, at han til Tider kunde støde Mennesker og tilsyneladende være noget hensynsløs, han krævede jo og-

saa meget af Mennesker, som han krævede meget af sig selv; men om Motiverne kunde vi aldrig tvivle.

Men bag ved hans Troskab stod det, uden hvilket det hele i Grunden intet er, hans varme Hjærte. Trods det noget barske Ydre og det utilnærmelige i hans Væsen var han et Følelsesmenneske, der let kunde sættes i Bevægelse baade til Smil og til Taarer, og vi vidste, at der i hans Hjærte boede en inderlig Kærlighed til det og til dem, der var ham betroet.

Af Husholdere kræves der, at de maa findes tro. Tidlig blev Opgaver ham betroet. Som 16-aarig ung Mand maatte han som den ældste Søn tage Arbejdet op som sin Mors Støtte, da Faderen faldt fra, efterladende Hustru og en stor Børneflokk. Han tog Opgaven op og røgtede den i Troskab, ogsaa sikkert følende sit Ansvar overfor de tidligere Generationer, til hvilke han med sin udprægede Slægtsfølelse følte sig stærkt knyttet.

Og siden, da han tog Arbejdet op i Landets og Statens Tjeneste, udførte han ogsaa det med stor Troskab, baade som Leder af Landets Årkiyvæsen og i den korte Tid som Herredsfoged. Jeg kommer netop fra en Rejse paa Lolland i hans gamle Herred. Overalt var han kendt og huskedes som en overordentlig dygtig Embedsmand, der fik Orden i Sagerne, hvor det tiltrængtes. Han var, som det er bleven sagt med Rette: »Statens tro Tjener«. Men dette bundede i hans Kærlighed til Fædrelandet, dets Sprog og dets Historie. Det skyldes sikkert ham, at flere af vore historiske Mindesmærker er blevet opbevarede.

Han var tro mod Videnskaben, den han saa op til med største Ærbødighed, og som han trods sit praktiske Arbejde og sin stærke Optagethed af Embedet fik Lejlighed til at sysle en Del med.

Han var tro mod sine Venner og dem, han havde

faaet Interesse for, og kunde ofre sig for dem. Blev han da skuffet, kunde han udtale sig haardt og have svært ved at glemme.

Han var først og fremmest tro mod sit Hjem. Hjemmet, sin Hustru og sine Børn elskede han, og at være i sine kæres Kreds var det bedste for ham. Jeg tænker ogsaa, at mange gode Minder om ham, om Samværet med ham og om gode, hyggelige og fornøjelige Timer er dukket frem hos os i disse Dage.

Naar vi har maattet sige Farvel til ham, kommer jo ogsaa Tanken frem om hans Forhold til Gud og det evige. Vi ved, at han i mange Aar af sit Liv ikke kunde dele Menighedens Tro, men vi ved ogsaa, at han respekterede alvorlig Kristentro, hvor han fandt den som hos sin Hustru, sine Svigerforældre og flere andre, og at han bestandig var en søgende Aand, der søgte Sandheden.

Dog, der er noget, der er langt større, og det er, at der er en anden, der søger efter os og bliver ved som Hyrden, »indtil han finder«. Det er om ham, Jesus Kristus, at Apostlen Paulus siger: »*Naar vi er utro, da er han dog tro, thi han kan ikke fornægte sig selv.*«

Lad være, at vi kan være tro og har været tro i det ene og det andet, mod Gud har vi alle været utro, ogsaa han, vi har sagt Farvel til. Derfor har vi kun et at holde os til, og det er Guds *Naade*, den han har aabenbaret i Jesus Kristus, vor Frelser, der staar som den eneste fuldt ud tro, og som endnu den Dag i Dag er den samme tro Frelser, der søger, til han finder. Han har ogsaa søgt her, og han har samlet en Kreds af bedende Mennesker om ham, der omgav ham med deres Bønner, og han har givet os den Forvisning, at han til sidst fandt ham, vi bad for, og tog ham hjem til sig, der hvor vi en-

gang af Guds Naade skal mødes og fryde os over den i Sandhed signede Dag. Derfor skal ogsaa hans, vor Herres og Frelsers Navn være priset og lovet. Amen.

»Den signede Dag med Fryd vi ser«.

Derefter foretog Pastor Assens Jordpaakastelsen og lyste Herrens Velsignelse.

»Alt staar i Guds Faderhaand«.